

ARIOVISTVS AVT ERENVEST, AVT ERNESTVS,
GERMANORVM REX.

A Riouistus rex fuit inclytus Germaniæ anno ante Christi aduētum sexagesimo. Cum autem is patriæ fines extendere atque gloriam Germanicæ gentis ad exterarum nationes propagare studeret, commoda ei occasio oblata. Tum enim in Gallia Hedui & Aruerni inter sese dissidebant, atque de principatu inuicem contendebant. Cum autem Hedui potentiores essent, Aruerni ipsos Germanos in auxilium uocarunt. Itaque Ariouistus primo quindecim millibus Germanis Rhenum transgressus, ipsos Heduos bello lacessiuit. Cum autem illi potestatem pugnae fecissent, semel atque iterum ab eodem uicti & superati fuere.

ita ut tandem Amagetobriæ omnem equitatum, nobilitatem, & senatum, bello amiserint. Postea Ariouistus ad centum & uiginti millia hominum ex Germania ad se uocauit, atque magna parte Sequanorum & Aruernorum ditionis occupata sui iuris fecit. Erat autem eodem tempore Iulius Cæsar in Gallia, cum Romanorum maximo exercitu. Itaque Hedui cum Aruernis & Sequanis ad eum profecti, supplices eius opem contra Germanos implorant. Itaque Cæsar suis & sociorum rebus timens, legatos ad Ariouistum misit, qui ab eo postularunt ut aliquem locum medium utriusque colloquio deligeret. uelle enim Cæsarem summis utriusque rebus cum eo agere. Ei legationi Ariouistus respondit: Si quid ipsi à Cæsare opus fuisset, sese ad eum uenturum fuisse, si quid ille à se uelit, illum ad se uenire oportere. Mirum etiam sibi uideri quid in sua Gallia, quam bello uicisset, aut Cæsari aut omnino populo Romano negotij esset.